

Σχετικά με τους Free Thinkers στην Κύπρο: Μία Σύντομη Κριτική (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Απρίλη του 2014 στην ηλεκτρονική σελίδα της [Αγκάρας](#).

Περιεχόμενο

25 Απρίλη, 2014

Σχετικά με τους Free Thinkers στην Κύπρο: Μία Σύντομη Κριτική

Φιλοξενούμενο Κείμενο

—

Η Κύπρος σαν κράτος είχε πάντα την θρησκεία ενσωματωμένη στην πολιτική της, στην εκπαίδευση και στην κοινωνική της δομή. Ο διαχωρισμός κράτους και εκκλησίας, αν και αναγνωρίζεται επίσημα σε μια φιλελεύθερη αντιπροσωπευτική δημοκρατία, είναι μακριά από την πραγματικότητα της Κύπρου. Σε ένα κράτος όπου ο υπουργός παιδείας πρέπει να εγκριθεί από τον Αρχιεπίσκοπο, όπου η εκκλησία συστηματικά επεμβαίνει σε πολιτικά ζητήματα τα οποία δεν σχετίζονται με την προσωπική θρησκευτική λατρεία, όπου οι πολιτικοί χρησιμοποιούν συστηματικά θρησκευτική ρητορική για να εκφράσουν τις πολιτικές τους θέσεις, όπου τα παιδιά βαπτίζονται λόγω κοινωνικής πίεσης και διδάσκονται θρησκευτικούς μύθους σαν γεγονότα στα σχολεία, και υποχρεούνται να παρευρίσκονται σε προώθηση θρησκευτικής προπαγάνδας, το να είσαι άθεος ή σκεπτικιστής στα θρησκευτικά θέματα είναι μια μορφή αυτό-περιθωριοποίησης από την ευρύτερη κοινωνία. Από το δημοτικό σχολείο μέχρι τις ενήλικες ζωές μας υποχρεωνόμαστε να συμβιβαστούμε με μία κατάσταση μέσα στην οποία ακόμα και μία μετριοπαθής σκεπτικιστική συζήτηση πάνω στα θρησκευτικά θέματα, είναι δύσκολη.

Ήταν μέσα σε αυτό το περιβάλλον που δημιουργήθηκαν και εξελίχθηκαν οι Cyprus Free Thinkers, και κατάφεραν να κερδίσουν γενικότερη υποστήριξη, από μια ομάδα ανθρώπων που μοιράζονταν μαζί τους τον σκεπτικισμό προς την θρησκευτική πίστη, την υποστήριξη της επιστημονικής έρευνας, ή ακόμα και την αγδία για την δύναμη και επιρροή που η θρησκεία κατέχει μέσα στην Κυπριακή κοινωνία. Είναι παρόλα αυτά ένα λυπητερό γεγονός όταν μια ομάδα ξεκινά με ένα συγκεκριμένο στόχο, αλλά στην διάρκεια λειτουργίας της χάνει τον δρόμο της και αρχίζει να προωθεί κάτι εντελώς διαφορετικό. Σήμερα οι Cypriot Free Thinkers δεν συμπεριφέρονται πλέον σαν μια ομάδα κοινωνικής πίεσης πάνω στα θρησκευτικά θέματα, και τα κοινωνικά θέματα που διαφθείρονται από την θρησκεία, αλλά κυρίως ως μια ομάδα λιμπερταριανών Αμερικάνικου τύπου, στην γραμμή ανάμεσα δεξιού λιμπερταριανισμού και άναρχο-καπιταλισμού. Σε ποίο σημείο και μέσα από ποια διαδικασία άλλαξε η κατεύθυνση από ομάδα κοινωνικής πίεσης σε ιδεολογική ομάδα, δεν είμαι βέβαιος. Μπορεί κανείς όμως να διερωτηθεί τι σχέση έχουν η ΆυνΡαντ, η Μάργκαρετ Θάτσερ, ο φον Μίτσερ, ο φον Χάγιεκ και ο ΜάρεϊΡόθμπαρντ με την θρησκεία (το επιχείρημα πως κάποιοι από αυτά τα άτομα ήταν αγνωστικιστές ή άθεοι δεν μετρά. Άθεοι ήταν και ο Μαρξ, ο Λένιν, ο Μπακούνιν, ο

Τσόμκι, ο Στάλιν και η Σιμόν ντε Μποβουάρ). Τι σχέση έχουν οι κρατικές οικονομικές παρεμβάσεις, η νομισματική βάση στον χρυσό, η ηθική του προσωπικού συμφέροντος και η αντίθεση στον σοσιαλισμό και στον φεμινισμό, με τον αθεϊσμό και την προώθηση της επιστημονικής μελέτης; Πλέον οι Free Thinkers μοιράζονται μέσα από την σελίδα τους στο facebook, περισσότερα λιμπερταριανά σλόγκαν/παραθέσεις και αντί-αριστερή προπαγάνδα πάρα νέα που σχετίζονται με τις επιστήμες, την δύναμη της θρησκείας στην Κύπρο και τις επιδράσεις της μέσα στην κοινωνία μας, ή σοβαρές πληροφορίες πάνω στον θρησκευτικό σκεπτικισμό και την επιστημονική μεθοδολογία.

Είναι φυσικά μεγάλη ειρωνεία να βλέπεις μία ομάδα που υποστήριζε τόσο δυναμικά την επιστημονική μέθοδο ως την μόνη αξιόπιστη μεθοδολογία προς την άντληση γνώσης, να υποστηρίζει μια ιδεολογική θέση στην πολιτική η οποία βασίζεται σε μια μεθοδολογία που είναι ανοιχτά εναντίον της επιστημονικής μεθόδου. Ο δεξιός λιμπερταριανισμός βασίζεται πάνω σε μια συγκεκριμένη σχολή σκέψης οικονομικών, την Αυστριακή σχολή σκέψης. Διάσημοι θεωρητές που έρχονται από αυτή την θεωρητική βάση είναι, ανάμεσα σε άλλους, ο Κάρλ Μένγκερ, ο φον Μίτζες, ο φον Χάγιεκ (του οποίου η δουλειά επηρέασε έντονα μετέπειτα την Θάτσερ), ο Μάρει Ρόθμπαρντ, ο Ρον Πολ και ο Ρόμπερτ Μέρφυ. Η ουσιαστική διαφορά της Αυστριακής σχολής που την διαχωρίζει από τις υπόλοιπες σχολές σκέψης, δεν είναι οι εισηγήσεις της για χάραξη οικονομικής πολιτικής (πάνω σε αυτό μοιράζονται πολλά κοινά με τους κλασικούς φιλελεύθερους, και φυσικά, την σχολή του Σικάγο), αλλά η μεθοδολογία τους. Ασκώντας κριτική στην επιστημονική μέθοδο ως άσχετη και ανάρμοστη σε σχέση με τα οικονομικά και την μελέτη της κοινωνίας γενικότερα, προτείνουν ως μεθοδολογία το τι αποκαλούν πραξεολογία. Το τι αυτό σημαίνει, είναι πιο εύκολο να αφήσουμε τον φον Μίτζες, τον ποιοφημισμένο θεωρητή αυτής της σχολής σκέψης, να εξηγήσει:

«Οι ισχυρισμοί και οι προτάσεις της (πραξεολογίας) δεν αντλούνται από την εμπειρία. Είναι, όπως αυτές της λογικής και των μαθηματικών, *arbitrari*. Δεν υποβάλλονται κάτω από τους όρους της επικύρωσης και της διαψευσιμότητας, με βάση την εμπειρία και τα γεγονότα. Και τα δύο προηγούνται λογικά και χρονικά οποιαδήποτε κατανόηση των ιστορικών γεγονότων. Είναι μία αναγκαία προϋπόθεση για οποιαδήποτε διανοητική κατανόηση των ιστορικών γεγονότων.» -Λούντβιχ φον Μίτζες, *HumanAction*, (Chicago: HenryRegnery, 1966), σελ. 32 (Ελεύθερη μετάφραση, το αρχικό βρίσκεται στην Αγγλική έκδοση του παρόν κειμένου).

Έτσι ο Μίτζες και οι Αυστριακοί έχουν πάρει την οικονομική θεωρία πίσω στο 1677, όταν η Ηθική του Σπινόζα, που ακολουθούσε την ίδια μεθοδολογία, είχε εκδοθεί, και πριν ακόμη οι εμπειριστές αρχίσουν να ταραξουν τα νερά στην φιλοσοφία της γνώσης, και να εξαφανίζονται για πάντα την κυριαρχία των ορθολογιστών. Και ενώ στην κοινωνιολογία και στην ανθρωπολογία γίνονται προσπάθειες να γεφυρωθεί το κοινωνικό με το βιολογικό στοιχείο, ενώ ακόμη και μέσα στα οικονομικά μερικοί οικονομολόγοι προσπαθούν να ενσωματώσουν την ψυχολογική μελέτη μέσα στην οικονομική σκέψη, ενώ στην γενετική (συγκεκριμένα στην επιγενετική) η σημασία περιβαλλοντικών παραγόντων, και άρα και των ιστορικά διαμορφωμένων κοινωνικών συνθηκών, έχουν όλο και περισσότερη σημασία για την κατανόηση της ανθρώπινης ανάπτυξης, ενώ μέσα στις κοινωνικές επιστήμες, ιστορικές και αρχαιολογικές πληροφορίες χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο ως στοιχεία σε μία προσπάθεια για την κατανόηση της συνολικής κοινωνικής εμπειρίας και των εναλλαγών της μέσα από τον χρόνο, το κοινωνικό περιβάλλον και τις υλικές συνθήκες, οι Αυστριακοί ακόμα ψάχνουν για το φάντασμα της αυτονόητης αλήθειας μέσα από φιλοσοφίες που έχουν πεθάνει εδώ και καιρό μέσα σε σοβαρές μελέτες (Εάν κάποιος/κάποια θέλει να ψάξει περεταίρω την Αυστριακή θέση στην μεθοδολογία, υπάρχει ένα εξαιρετικό μικρό βιβλίο από ακόμα ένα σημαντικό Αυστριακό θεωρητή, του Hans-Hermann Hoppe, που ονομάζεται *Economic Science and the Austrian Method*).

Προσωπικά δεν είμαι καθόλου καλός φίλος της λιμπερταριανής σκέψης. Έχω παρόλα αυτά συζητήσει σε βάθος με λιμπερταριανούς σε προσωπικό επίπεδο και μέσω του internet. Ήταν άνθρωποι αρκετά

διαβασμένοι, ευγενικοί και αν και κρατούσαν έντονες απόψεις, ήταν πρόθυμοι να κάνουν ώριμες και παραγωγικές συζητήσεις. Δυστυχώς οι Cypriot Free Thinkers μιλούν με υπεροψία, συχνά επιτίθενται σε προσωπικό επίπεδο, αποφεύγουν να απαντήσουν καθαρά σε μεγάλες απαντήσεις, και σε γενικές γραμμές είναι ανίκανοι να κάνουν φιλικές και χρήσιμες συζητήσεις με άτομα τα οποία δεν ανήκουν κοντά στις ιδεολογικές του απόψεις. Έτσι, η ομάδα άρχισε είδη να φαίνεται και να συμπεριφέρεται περισσότερο σαν πολιτική σέκτα και λιγότερο σαν μια ανοιχτή ομάδα κοινωνικής πίεσης ανοιχτή στη συζήτηση, στην αναδιαμόρφωση θέσεων, και στην προσεγμένη επέμβαση στα θέματα για τα οποία δημιουργήθηκε για να επεμβαίνει.

Οι Free Thinkers έχουν πλέον καταφέρει τα ακόλουθα. Αρχικά, έχουν χάσει υποστήριξη από άτομα τα οποία είναι σκεπτικά προς την θρησκεία και ευαισθητοποιημένα προς την επέμβαση και επιρροή της στην κοινωνία μας, μέσω της εμμονής τους να μετατρέψουν την ομάδα από μια ομάδα κοινωνικής πίεσης υπέρ της επιστήμης με βάση τις επιπτώσεις την θρησκευτικής επιρροής στην κοινωνία, σε ένα ιδεολογικό νησί της λιμπερταριανής σκέψης, της άναρχο-καπιταλιστικής ρητορικής και της καπιταλιστικής προπαγάνδας. Επίσης, έχουν, μέσα από τες ποιο πάνω πράξεις, απορροφήσει έντονα (θεωρητικά) στοιχεία που έρχονται σε αντίθεση από την αρχική έμφαση στην επιστημονική μεθοδολογία και μελέτη, μέσω από την συνεχή χρήση θεωριών και προσεγγίσεων της Αυστριακής σχολής σκέψης, την απόρριψη των ιστορικών στοιχείων για την θεώρηση και κατανόηση της κοινωνίας, και άρα την συνειδητή παράβλεψη ενός τεράστιου ποσοστού επιβεβαιωμένων ιστορικών στοιχείων, και την χρήση αργιογιορητορικής και επιχειρημάτων λογικής που έχουν προ πολλού πεταχτεί στα σκουπίδια σε σχέση με την σοβαρή επιστημονική μελέτη. Η ομάδα δεν μπορεί να θεωρηθεί πλέον ως μια ομάδα που έχει ως έμφαση την προώθηση της επιστημονικής μεθόδου, και την περιθωριοποίηση της θρησκείας μέσα στην κοινωνία. Δυστυχώς, οι FreeThinkers είναι μια κλειστή ιδεολογική πολιτική ομάδα, έχοντας όλα τα χαρακτηριστικά που χρειάζεται για να περιγραφτεί σαν τέτοια. Έχει μια πλήρως αναπτυγμένη πολιτική ιδεολογία (δεξιός λιμπερταριανισμός/άναρχο-καπιταλισμός), προωθεί προπαγάνδα υπέρ της συγκεκριμένης ιδεολογίας, προωθεί προπαγάνδα κατά ιδεολογιών που έρχονται σε αντίθεση με τις δικές της θέσεις (σοσιαλισμός, φεμινισμός, κομμουνισμός, αριστερός αναρχισμός), και έχει την τάση να ανοίγει ευσεβείς συζητήσεις μόνο μέσα στον δικό της κύκλο, περιθωριοποιώντας άτομα από πολιτικές ή θεωρητικές προσεγγίσεις που τοποθετούνται μακριά από τις δικές της απόψεις.

Αν οι Free Thinkers ήταν τουλάχιστον ειλικρινείς και υπεύθυνοι, θα είχαν δημιουργήσει μια Κυπριακή λιμπερταριανή ομάδα με αντί-θρησκευτικές θέσεις, αφήνοντας τους Free Thinkers να λειτουργήσουν για τον στόχο για τον οποίο είχαν αρχικά ιδρυθεί. Δυστυχώς, δεν φαίνεται να είναι αυτός ο στόχος τους για την όμιλο των Free Thinkers, αφήνοντας την Κύπρο ξανά χωρίς μια αντί-θρησκευτική ομάδα κοινωνικής πίεσης, αλλά με ακόμα μια άχρηστη, ανοργάνωτη και κλειστόμυαλη πολιτική φατρία.

Υστερόγραφο: Απολογούμαι σε όσους έχουν δουλέψει σκληρά για να υπάρχει αυτή η ομάδα, αλλά η κριτική έπρεπε να έρθει από κάπου.

Ευχαριστώ για την ανάγνωση.

Αντώνης Παστελλόπουλος

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Αγκάρρα \(Ομάδα\), Ηλεκτρονικά Άρθρα, Δεκαετία 2010-2019, 2014, Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:agkarra:cyprus_freethinkers

Last update: **2025/07/15 13:46**